

УДК 658.6

Бельтек Д. М.
магістр факультету економіки та управління,
Петренко О. П.
к.е.н., доцент кафедри економічної теорії
і економіки підприємства,
Одеський державний аграрний університет

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Стратегічне управління – це процес, який визначає послідовність дій підприємства з розробки та реалізації стратегії.

На думку Киш Л. М. «на сучасному етапі розвитку економіки підприємства змушені здійснювати свою діяльність у нестабільному економічному середовищі. У зв'язку з цим потрібно ще на початку створення компанії чітко визначити основну ціль діяльності і так само чітко встановити шляхи її досягнення та подальшого втримання заданого курсу» [1, с. 107].

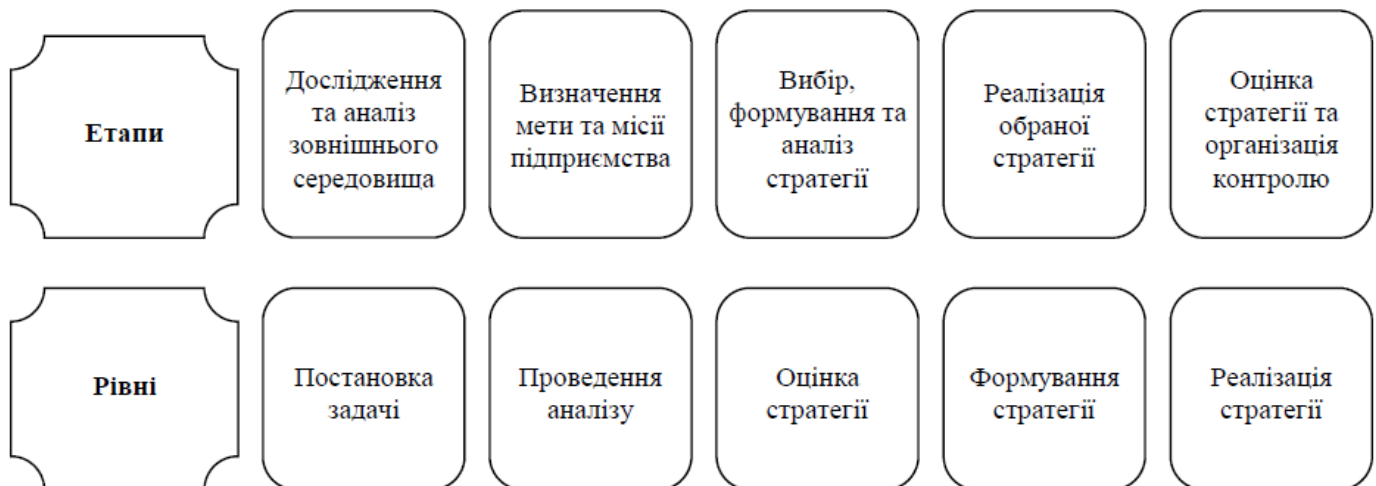
Сельський А. А. вказує на те, що «стратегічне управління пов'язується із постановкою стратегічних цілей розвитку та функціонування певних систем у взаємодії із суспільним оточенням. Проте суспільство не однорідне, як і сукупність зв'язків у ньому. Це спричиняє появу різноманітних концепцій застосування стратегічного управління в будь-якій управлінській діяльності» [2, с. 102].

Стратегічне планування безпосередньо впливає на ефективність підприємства. Воно допомагає підприємствам намітити курс досягнення своїх цілей. Процес починається з аналізу поточних операцій підприємства та визначення того, що необхідно оперативно покращити наступного року. Серед різноманітності типів моделей стратегічного управління слід виділити:

- звичайне стратегічне планування;
- стратегічне планування з урахуванням поточних питань;
- органічне стратегічне планування.

Безперервна оцінка стратегічного планування має значення для довгострокового успіху підприємства. Причому, для оцінки та планування діяльності підприємства необхідно постійно підтримувати раціональне співвідношення між різними показниками, які часто мають протилежний вплив [3].

Стратегія розвитку підприємства передбачає розробку комплексу підходів, які дозволять йому вижити на ринку в майбутньому. Однак у кожного підприємства має бути своя власна стратегія дій, незалежно від його середовища, тому що бізнес не завжди може змінити свій курс, не може бути на 100 відсотків гнучким та реагувати на будь-які зміни в економічному середовищі організаційними змінами. Серед існуючих стратегічних альтернатив, керівництво зосереджується на конкретних стратегіях, метою вибору яких є максимізувати довгострокову ефективну роботу підприємства. На рисунку 1 представлено основні етапи та рівні процесу розробки стратегії підприємства.

Рис. 1. Етапи та рівні процесу розробки стратегії підприємства

Джерело: розроблено авторами

Основною умовою реалізації цих етапів та рівнів є надання реальної інформації. З іншого боку, важливо використовувати аналітичні та порівняльні методи у розробці стратегії.

При визначенні поточної стратегії приймається рішення, яке має стратегічне значення для підприємства.

Аналіз складного портфеля продуктів створює чітку картину взаємозв'язку між окремими сегментами підприємства. За допомогою цього аналізу можна досягти балансу між вхідними даними, такими як грошовий потік, ризик, оновлення та амортизація.

При виборі стратегії компанії вивчаються та аналізуються зовнішнє та внутрішнє середовища; відбувається визначення цілей та місії компанії, постановки задачі; вибір, формування та аналіз стратегії, проведення аналізу, реалізація обраної стратегії, стратегічна оцінка, формування стратегії, оцінка стратегії та організація контролю, а також реалізація стратегії.

Вибір стратегії компанії заснований на результатах аналізу портфеля продуктів, а також поточної стратегії, з урахуванням аналізу ключових чинників, характеризуючих становище підприємства.

При виборі стратегії важливо враховувати низку питань. Ці питання можуть відіграти вирішальну роль при виборі стратегії розвитку підприємства. Таким чином підприємство повинно прагнути максимально використати наявні можливості та зміцнювати свої позиції на ринку. Провідні компанії мають вибирати різні стратегії розвитку залежно від ситуації на ринку.

Список літератури

1. Киш Л.М. Стратегічне управління, як основна частина менеджменту підприємства. *Причорноморські економічні студії*. 2019. № 38-1. С.107
2. Сельський А. А. Стратегічне управління в управлінській діяльності. *Інвестиції: практика та досвід*. 2013. № 11. С. 102-105
3. Петренко О.П. Напрямки забезпечення антикризового управління підприємством. *Економічний вісник Причорномор'я*. 2021. № 2. URL: <https://ebbsl.com.ua/index.php/visnuk/article/view/25> (дата звернення 06.09.2022 р.)